

Markkinat-tiedote 2/2022

Sisällys

Tulevaisuudennäkymät, näkymien muutokset ja niiden julkistaminen	1
Sisäpiiritietoa sisältävä tiedote – huomio tiedotteen otsikkoon	4
Lakisääteinen ESEF-raportointi käynnistyi	5
SaaS-pilvipalveluiden tilinpäätöskäsittelyä analysoitava huolella	9
Listayhtiötilaisuudet joulukuussa 2022	10
Ajankohtaista ESMasta	11

Tulevaisuudennäkymät, näkymien muutokset ja niiden julkistaminen

Finanssivalvonta on seurannut liikkeeseenlaskijoiden tulevaisuudennäkymistä ja niiden muutoksista tiedottamista. Finanssivalvonta on myös saanut markkinoilta yhteydenottoja, jotka liittyvät tulosennusteiden sanamuotoihin, tulosennusteiden muutosten tulkintaan sekä sisäpiiritiedon julkistamiseen liittyviin toimintatapoihin. Finanssivalvonnan havaintojen ja sen saamien yhteydenottojen perusteella on selvää, että markkinatoimijoilla on ollut vaikeuksia tulkita tulosennusteisiin tehtyjen muutosten merkitystä esimerkiksi tilanteessa, jossa liikkeeseenlaskija muuttaa tulosennustettaan lisäämällä aikaisempaan ennusteesensa laatusanoja, kuten *selvästi*, *huomattavasti* tai *merkittävästi*. Finanssivalvonta haluaa tällä artikkelilla kiinnittää liikkeeseenlaskijoiden huomiota tulevaisuudennäkymien ja näihin tehtävien muutosten selkeään esittämiseen. Lisäksi Finanssivalvonta korostaa liikkeeseenlaskijoiden velvollisuutta seurata tulevaisuudennäkymien kehittymistä ja tulosvaroituksen antamisen tarvetta kaikissa markkinatilanteissa.

Finanssivalvonta käsittelee tämän Markkinat-tiedotteen toisessa artikkelissa sisäpiiritiedon julkistamiseen liittyviä toimintatapoja.

Tulosvaroitusta julkistetaan sisäpiiritietona

Liikkeeseenlaskijalla on kirjanpitolain nojalla velvollisuus esittää toimintakertomuksessa arvio sen todennäköisestä tulevasta kehityksestä (tulevaisuudennäkymät). Liikkeeseenlaskija arvioi itse, missä laajuudessa se antaa tulevaisuudennäkymiä. Tulevaisuudennäkymät voivat täten olla sisällöltään ja tarkkuudeltaan hyvin erilaisia. Liikkeeseenlaskijat ohjeistavat tyypillisesti kuluvan vuoden tulostaan tulosennusteella¹ joko antamalla sanallisen ohjeistuksen, jossa usein verrataan tulosta edellisen vuoden vastaavaan jaksoon (esimerkiksi: *Tilikauden liikevoiton odotetaan kasvavan viime vuoteen verrattuna*) tai antamalla numeraalisen ohjeistuksen tuloksen tasosta esimerkiksi ennakkoidun tuloksen vaihteluvälin muodossa (esimerkiksi: *Tilikauden liikevoiton odotetaan olevan X–Y euroa*). Tulosennusteen antaminen ei ole pakollista, joten liikkeeseenlaskijat saattavat tulevaisuudennäkymiä antaessaan keskittyä kuvailemaan yhtiön tulevaisuutta ja toimintaympäristöä yleisemmällä tasolla antamatta tulosennustetta.

¹ Tulosennusteella tarkoitetaan lausumaa, jossa eksplisiittisesti tai implisiittisesti annetaan kuluvan tilikauden tai tulevien tilikausien todennäköistä voittoa tai tappiota kuvaava luku tai vähimmäis- tai enimmäisluku tai jonka sisältämien tietojen perusteella tulevaa voittoa tai tappiota kuvaava luku voidaan laskea, vaikka ei mainittaisi mitään erityistä lukua eikä käytettäisi tulos-sanaa. Komission delegoitu asetus (EU) 2019/980 1 artikla (d) alakohta.

Riippumatta siitä, missä muodossa tulevaisuudennäkymät on annettu, ne ovat keskeisessä asemassa tulosvaroituksen antamisen tarpeen arvioinnissa.

Tulosvaroituksella tarkoitetaan liikkeeseenlaskijan tiedotetta siitä, että sen tulos tai taloudellinen asema katsauskaudella poikkeaa sen aikaisemmin julkisesti ennakoimasta tai mitä sen muista aikaisemmin julkistamista tiedoista voidaan perustellusti päätellä ja että kyseinen muutos on niin olennainen, että se täyttää markkinoiden väärinkäyttöasetuksen (MAR) mukaisen sisäpiiritiedon määritelmän.

Jos liikkeeseenlaskija arvioi, että sen tulevaisuudennäkymissä on tapahtunut muutos, joka on niin olennainen, että sillä todennäköisesti olisi huomattava vaikutus liikkeeseenlaskijan rahoitusvälineiden hintoihin, on sen annettava mahdollisimman pian tulosvaroitusta, joka julkistetaan sisäpiiritietona ja joka on muotoiltu niin selkeästi, että sijoittaja ymmärtää kyseessä olevan olennainen muutos.

Tulosvaroituksen antamisen tarve voi syntyä myös tilanteessa, jossa liikkeeseenlaskija ei ole antanut tulosennustetta, vaan on esimerkiksi kuvannut markkinoiden kehittymistä yleisellä tasolla tai on kokonaan pidättäytynyt tulevaisuudennäkymien antamisesta esimerkiksi markkinoihin liittyvän epävarmuuden takia. Tulosennusteen tai tulevaisuudennäkymien antamatta jättäminen ei siten poista velvollisuutta antaa tarvittaessa tulosvaroitusta. Finanssivalvonta muistuttaa, että liikkeeseenlaskijan tulee ajantasaisesti seurata tuloskehitystään, taloudellista asemaansa ja toimintaympäristönsä kehittymistä, jotta se voi arvioida tulosvaroituksen antamisen tarvetta. Tulosvaroituksen antamisen tarve on kytketty markkinoiden väärinkäyttöasetuksen sisäpiiritiedon määritelmään, joka voi täytyä myös ilman aikaisempaa tulosennustetta tilanteessa, *jossa liikkeeseenlaskija arvioi sen kehityksen poikkeavan merkittävästi siitä, mitä sen aikaisemmin julkistamista tiedoista voidaan perustellusti päätellä.*

Tilanne, jossa liikkeeseenlaskijan tulevaisuudennäkymät eivät sisällä tulosennustetta tai jossa tulosennuste on hyvin avoimesti muotoiltu, voi olla haasteellinen sekä sijoittajalle että liikkeeseenlaskijalle. Sijoittaja joutuu tällöin ilman liikkeeseenlaskijan antamaa omaa arviota ja ohjausta muodostamaan näkemyksensä liikkeeseenlaskijan tulevasta kehityksestä korostuneen itsenäisesti liikkeeseenlaskijan aikaisemmin julkistamien tietojen perusteella. Liikkeeseenlaskijan taas voi olla hankala arvioida, mitä markkinat odottavat yhtiöltä sen aikaisemmin julkistamien tietojen perusteella. Molempien arvioihin voivat vaikuttaa muun muassa liikkeeseenlaskijan aikaisempi tuloskehitys, aikaisemmat arviot markkinan ja toimintaympäristön kehityksestä, yhtiön arvopapereiden arvostustaso sekä liikkeeseenlaskijaa seuraavien analyytikoiden arviot. Liikkeeseenlaskija voi hallita markkinan odotuksiin liittyvää epävarmuutta julkistamalla mahdollisimman selkeän ja tarkan kuvauksen tulevaisuudennäkymistään.

Muutos tulevaisuudennäkymiin

Silloin, kun muutos tulevaisuudennäkymissä täyttää sisäpiiritiedon määritelmän, se tulee julkistaa mahdollisimman pian tulosvaroituksena. Muunlaisten muutosten julkistaminen tulevaisuudennäkymiin on liikkeeseenlaskijan oman harkinnan varassa. Näitä harkinnanvaraisia muutoksia ei siis julkisteta sisäpiiritietona, vaan täsmentäminen tapahtuu esimerkiksi taloudellisen raportin julkistamisen yhteydessä.

Liikkeeseenlaskija voi syystä tai toisesta haluta tarkentaa tulevaisuudennäkymiään, mutta sen tekemän arvion mukaan tarkennus ei vaikuttaisi huomattavasti liikkeeseenlaskijan rahoitusvälineiden hintaan, eli muutos ei olisi sisäpiiritietoa. Tyypillinen tilanne voi esimerkiksi olla sellainen, jossa liikkeeseenlaskija kaventaa hieman numeraalisen tulosennusteensa haarukkaa. Muutos on kuitenkin niin vähäinen, että liikkeeseenlaskija ei arvioi haarukan kavennuksen vaikuttavan sen rahoitusvälineiden hintaan niin paljon, että sisäpiiritiedon määritelmä täytyisi. Tällainen muutos on selkeä, ja sitä on helppo tulkita. Finanssivalvonta korostaa, että arvopaperimarkkinoiden tehokkaan toiminnan kannalta on tärkeää, että markkinatoimijoilla olisi mahdollisimman tarkka kuva liikkeeseenlaskijan omasta arviosta sen tulevaisuudennäkymistä, sillä ajantasaiset tiedot tehostavat arvopaperin hinnanmuodostusta markkinalla. Tämän vuoksi

näkymien päivittäminen myös sellaisissa tilanteissa, joissa päivitys ei muodosta sisäpiiritietoa, on sallittua, ja selkeästi toteutettuna lisää sijoittajien ymmärrystä liikkeeseenlaskijan tulevaisuuden kehityksestä.

Toisena esimerkkinä voidaan mainita sijoittajan kannalta vaikeammin tulkittavissa oleva tilanne, jossa liikkeeseenlaskija muuttaa verbaalisen tulosennusteen muotoa lisäämällä, poistamalla tai muuttamalla ohjeistukseen liitettyjä laatusanoja: liikkeeseenlaskija esimerkiksi muuttaa julkistamansa tulosennusteen *Liikevoiton odotetaan kasvavan viime tilikauteen verrattuna* muotoon *Liikevoiton odotetaan kasvavan hieman viime tilikauteen verrattuna* tai liikkeeseenlaskija muuttaa julkistamansa tulosennusteen *Liikevoiton odotetaan kasvavan selvästi viime tilikauteen verrattuna* muotoon *Liikevoiton odotetaan kasvavan merkittävästi viime tilikauteen verrattuna*. Markkinatoimijoiden voi edellä mainitun kaltaisessa tilanteessa olla hankala arvioida, miten muutosta tulisi tulkita. Muutoksen merkittävyys ja sen tarkoitus voi jäädä sijoittajalle epäselväksi. Sijoittajat voivat pyrkiä tekemään johtopäätöksiä tiedon merkittävyydestä sen perusteella, minkälaisia ilmaisuja liikkeeseenlaskija on tyypillisesti käyttänyt tulosennusteissaan ja minkälaisia ilmaisuja liikkeeseenlaskija on aikaisemmin käyttänyt silloin, kun se on julkistanut tulosvaroituksen sisäpiiritietona. Finanssivalvonta kiinnittää huomiota siihen, että sijoittajien ei tulisi tiedotteiden ymmärtämiseksi joutua analysoimaan erilaisten sanamuotojen merkitystä. Markkinalle ei ole syntynyt yksiselitteisiä määritelmiä siitä, mitä esimerkiksi *hieman*, *merkittävästi* tai *selvästi* tarkoittavat tulevaisuudennäkymien yhteydessä. Tulevaisuudennäkymien ja pörssitiedotteiden tulisi olla niin selkeitä, että ne palvelevat tasapuolisesti kaikkien sijoittajien tiedontarvetta ja että sijoittajalle syntyy selkeä kuva siitä, mitä liikkeeseenlaskija käyttämillään ilmaisuilla tarkoittaa. Tulosennusteissa muutoksen suuruuden kuvaamista koskevien ilmaisujen tulisi olla johdonmukaisia. Johdonmukaisuutta tukisi Finanssivalvonnan näkemyksen mukaan se, että liikkeeseenlaskijat sisäisesti määrittäisivät, mitä tulosennusteessa käytetyt termit euro-määräisesti tai prosentuaalisesti tarkoittavat.

Finanssivalvonta korostaa, että tulevaisuudennäkymiä muuttaessaan liikkeeseenlaskijalla on aina velvollisuus ensisijaisesti arvioida, onko muutoksessa kysymys sisäpiiritiedosta.

Huomiota kiinnitettävä tulevaisuudennäkymien ja niihin tehtävien muutosten selkeyteen ja ymmärrettävyyteen

Tulevaisuudennäkymiin liittyvän tiedottamisen selkeys on keskeistä sijoittajansuojan kannalta, ja se edesauttaa liikkeeseenlaskijan arvopapereiden hinnoittelua markkinalla. Liikkeeseenlaskijan julkistamien tulevaisuudennäkymien tarkkuus ja selkeys luo pohjan liikkeeseenlaskijan omalle arviolle mahdollisen tulosvaroituksen antamisen tarpeelle. Tulosvaroituksen antamisen tarpeen arviointi on suoraviivaisempaa tilanteissa, joissa liikkeeseenlaskija on antanut selkeän tulosennusteeksi määriteltävän lausuman tulevaisuudennäkymistään. Finanssivalvonta suosittaakin tulevaisuudennäkymien antamista tulosennusteena, mikäli mahdollista.

Finanssivalvonta kehottaa liikkeeseenlaskijoita kiinnittämään erityistä huomiota tiedottamisen selkeyteen tilanteissa, joissa tulosennustetta ei anneta numeraalisena vaan verbaalisesti kuvaten tuloksen tasoa. Tulosennusteeseen tai sen muutokseen ei tulisi sisältyä tulkintaepävarmuutta.

Tulosvaroitusta on julkistettava mahdollisimman pian

Tulosvaroitusta ei voi lykätä, sillä sen lykkääminen todennäköisesti johtaisi yleisöä harhaan. Liikkeeseenlaskijoiden tulee MAR 17 artiklan nojalla julkistaa tulosvaroitusta mahdollisimman pian², eikä liikkeeseenlaskija voi siirtää julkistamista säännöllisen taloudellisen raportin yhteyteen, jos velvollisuus antaa tulosvaroitusta on sääntelyn perusteella syntynyt ennen kyseisen raportin

² Mahdollisimman pian tarkoittaa Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan käytännössä sitä, että sisäpiiritiedon syntymisen ja tiedottamisen välillä saa kulua vain suhteellisen lyhyt aika, joka tarvitaan faktojen tarkistamiseen ja arviointiin sekä asian tiedottamiskuntoon saattamiseen.

julkistamisajankohtaa. Liikkeeseenlaskija voi siis olla velvollinen julkistamaan tulosvaroituksen erillisellä tiedotteella ennen taloudellisen raportin julkistamista ajallisesti hyvinkin lähellä kyseisen raportin julkistamista.

Finanssivalvonta pitää suositeltavana toimintatapana sitä, että tulosvaroitusta julkistetaan taloudellisesta raportista erillisellä tiedotteella, vaikka niiden julkistaminen tapahtuisikin samanaikaisesti. Tämä toimintatapa tuo tulosvaroitukselle näkyvyyttä, ja se myös osaltaan korostaa liikkeeseenlaskijan MARin mukaista velvoitetta julkistaa sisäpiiritieto mahdollisimman pian. Finanssivalvonta muistuttaa, että tavoite tiedottamisen ajoittamiseksi taloudellisen raportin kanssa samanaikaiseksi ei ole hyväksyttävä syy lykätä tulosvaroituksen julkistamista.

Lisätietoja antaa

Rickard Sandell, markkinavalvoja, rickard.sandell(at)finanssivalvonta.fi, puhelin 09 183 5353

Sisäpiiritietoa sisältävä tiedote – huomio tiedotteen otsikkoon

Finanssivalvonta haluaa kiinnittää liikkeeseenlaskijoiden huomiota tiedotteisiin, joilla sisäpiiritietoa julkistetaan. Tällaisesta tiedotteesta tulee selkeästi käydä ilmi, että tiedote sisältää sisäpiiritietoa. Lisäksi tiedotteesta tulee käydä ilmi, mikä tai mitkä tiedotteen tiedot ovat sisäpiiritietoa. Tämä koskee myös säännöllisen taloudellisen raportin yhteydessä julkistettavaa sisäpiiritietoa, mikäli liikkeeseenlaskija julkistaa sisäpiiritiedon taloudellisen raportin yhteydessä eikä erillisellä tiedotteella. Tässä artikkelissa ohjeistetaan, miten sisäpiiritieto voidaan selkeällä tavalla merkitä tiedotteeseen. Esimerkitapauksena käytetään taloudellisen raportin yhteydessä julkistettavaa sisäpiiritietoa.

Sisäpiiritiedon esittäminen tiedotteessa

Sisäpiiritietoa sisältävistä tiedotteista tulee aina käydä ilmi, että kyseinen tiedote sisältää sisäpiiritietoa³. Tämä koskee kaikkia sisäpiiritietoa sisältäviä tiedotteita. Pääsäännön mukaan pörssitiedotteen tiedoteluokaksi valitaan ja perustietoihin merkitään *Sisäpiiritieto* aina, kun kyse on sisäpiiritiedon julkistamisesta.⁴ Tällöin sijoittaja ymmärtää, että tiedotteella julkistettu tieto on liikkeeseenlaskijan arvion mukaan sisäpiiritietoa. Jos sisäpiiritietoa ei julkisteta omalla erillisellä tiedotteella, vaan sellaisen tiedotteen yhteydessä, jossa *Sisäpiiritieto*-tiedoteluokkaa ja perustietoa ei voida käyttää, sisäpiiritiedon sisältyminen tiedotteeseen pitää tuoda muulla tavoin selkeästi esille.

Finanssivalvonta on havainnut, että taloudellisia raportteja koskeviin tiedotteisiin ei aina ole lisätty erillistä mainintaa niihin mahdollisesti sisällytetystä sisäpiiritiedosta. Taloudellisia raportteja koskevien tiedotteiden perustiedoksi tulee voimassa olevan ohjeistuksen mukaan merkitä taloudellisen raportin perustieto, kuten esimerkiksi puolivuositarkastus. Edellä mainitut seikat ovat käytännössä johtaneet tilanteeseen, jossa sisäpiiritietoa on julkistettu tiedotteella, joka ei ole sisältänyt merkintää sisäpiiritiedon julkistamisesta. Samanlainen tilanne voi syntyä myös tilanteissa, joissa käytetään muuta tiedoteluokkaa kuin *Sisäpiiritieto*, kuten esimerkiksi julkisissa ostotarjouksissa tai muutoksissa yhtiön johdossa.

Finanssivalvonta kehottaa liikkeeseenlaskijoita kiinnittämään huomiota komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2016/1055, 2(1) artiklan (b)(i) alakohdan noudattamiseen. Finanssivalvonta pitää

³ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2016/1055, 2(1) artiklan (b)(i) alakohta.

⁴ Markkinatiedote 1/2019.

suositeltavana toimintatapana, että liikkeeseenlaskijat jatkossa lisäävät tiedotteiden otsikkoon sanan *sisäpiiritieto*, jos ne sisältävät sisäpiiritietoa. Tämä koskee sekä *Sisäpiiritieto*-tiedoteluokassa julkistettavia tiedotteita että muissa tiedoteluokissa julkistettavia tiedotteita. Suositeltava toimintatapa tulisi täten huomioida myös tässä esimerkkinä mainittujen taloudellisia raportteja koskevien tiedotteiden otsikoinnissa, jos tiedotteella julkistetaan sisäpiiritietoa. Tällainen taloudelliseen raporttiin sisältyvä sisäpiiritieto voi esimerkiksi olla tieto merkittävästä alaskirjauksesta⁵. Tiedotteen otsikosta olisi myös hyvä käydä ilmi, mitä sisäpiiritieto koskee, jotta se ei huku muuhun tiedotteen sisältämään tietoon⁶. Tämä toimintatapa mahdollistaisi sen, että jo uutisvirrasta kävisi ilmi liikkeeseenlaskijan julkistaneen sisäpiiritietoa ja se, mitä sisäpiiritieto koskee. Sisäpiiritieto tulee kuvata taloudellisessa raportissa, ja mikäli taloudellinen raportti julkistetaan pörssitiedotteen liitteenä, myös kyseisessä pörssitiedotteessa. Taloudellista raporttia koskevan tiedotteen perustietoihin merkitään tässä tapauksessa kuitenkin kyseessä olevan taloudellisen raportin perustieto, kuten *Puolivuosikatsaus*. Taloudellinen raportti toimitetaan tiedotevarastossa asianomaiseen tiedoteluokkaan, esimerkiksi *Puolivuosikatsaus*-tiedoteluokkaan, ei *Sisäpiiritieto*-tiedoteluokkaan.

Finanssivalvonta muistuttaa tässä yhteydessä myös, että tulosvaroituksen sisältävän tiedotteen otsikosta tulisi selkeästi käydä ilmi tiedotteen sisältö sekä se, onko kysymyksessä aiemmin julkistettujen tulevaisuudennäkymien heikentyminen vai parantuminen. Tiedotteessa tulisi myös toistaa aiemmin markkinoille annettu näkymä.

Kaiken edellä mainitun tiedon sisällyttäminen taloudellista raporttia koskevan tiedotteen otsikkoon voi johtaa hyvin pitkiin otsikointeihin, minkä vuoksi Finanssivalvonta korostaa suositustaan julkistaa sisäpiiritieto aina omalla erillisellä tiedotteella⁷. Velvollisuus julkistaa sisäpiiritieto mahdollisimman pian rajoittaa mahdollisuutta sisällyttää sisäpiiritietoa taloudellisen raportin yhteyteen tilanteessa, jossa sisäpiiritiedon julkistamista ei sääntelyn perusteella voi lykätä.

Lisätietoja antaa

Rickard Sandell, markkinavalvoja, rickard.sandell(at)finanssivalvonta.fi, puhelin 09 183 5353

Lakisääteinen ESEF-raportointi käynnistyi

Listayhtiöt⁸ julkistivat tilinpäätöksensä ja toimintakertomuksensa vuodelta 2021 [ESEF](#)-muodossa (European Single Electronic Format). ESEFin käyttöönotto on pakollista 1.1.2021 tai sen jälkeen alkavilta tilikausilta.

ESEF tarkoittaa XHTML-muotoista tilinpäätöstä ja toimintakertomusta, jossa IFRS-konsernitilinpäätös on merkitty XBRL-merkein. XBRL-merkinnät sisältävän konsernitilinpäätöksen tiedoston tulee olla paketoitu zip-tiedostoiksi. Jos yhtiö laatii pelkästään erillisyyhtiön tilinpäätöksen, eikä lainkaan IFRS-

⁵ Finanssivalvonta on ohjeistanut liikkeeseenlaskijoita taloudellisiin raportteihin ja tulosvaroituksiin liittyen aikaisemmin, että taloudellisen informaation ollessa riittävän luotettavaa ja täsmällistä liikkeeseenlaskijan tulisi arvioida, sisältyykö taloudelliseen raporttiin sisäpiiritietoa, ja onko mahdollinen sisäpiiritieto luonteeltaan sellaista, joka tulisi julkistaa tulosvaroituksena mahdollisimman pian. Jos kysymys ei ole tulosvaroituksesta ja lykkäysedellytykset täyttyvät, liikkeeseenlaskija perustaa sisäpiirihankkeen (Kysymyksiä ja vastauksia (Q&A) - Sisäpiiritiedon julkistaminen ja julkistamisen lykkääminen (MAR 17 artikla).

⁶ Esimerkki taloudellista raporttia koskevan tiedotteen otsikosta, johon on lisätty tieto tiedotteeseen sisältyvästä sisäpiiritiedosta: X Oyj:n osavuosikatsaus 1.1.-31.3.2022 X:n liikevaihto kasvoi Y prosenttia, liikevoitto edellisvuoden tasolla. Sisäpiiritieto: X Oyj alaskirjaa yhteensä X euroa myyntisaamisia.

⁷ Katso tämän Markkinat-tiedotteen artikkeli "Tulevaisuudennäkymät, näkymien muutokset ja niiden julkistaminen".

⁸ Listayhtiöt-termi kattaa tässä artikkelissa liikkeeseenlaskijat, joiden osakkeet tai joukkovelkakirjalainat ovat kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla Suomessa (Nasdaq Helsinki).

konsernitilinpäätöstä, vaadittu raportointimuoto on xHTML, ei paketoitu zip-muoto. XBRL-merkkejä ei ole tarpeen raportoida erillisyytiöstä, jolloin zip käy käytännössä tarpeettomaksi⁹.

ESMAN suositukset tukevat raportointia

ESMA on 24.8.2022 julkistanut päivitetyn [ESEF Reporting Manualin](#), jota voidaan soveltaa vuoden 2022 tilinpäätöksiä raportoitaessa. ESMAn manuaali ei ole sitovaa sääntelyä, vaan se on laadittu tukemaan ESEF-sääntelyn soveltamista tilanteessa, jossa sitova sääntely ([ESEF RTS](#)) ei anna tarkkaa ohjeistusta raportoinnista. Finanssivalvonta kannustaa listayhtiöitä noudattamaan manuaalin suosituksia.

Huomioita ESEF-tiedostojen julkistamisesta

Kaikki ESEF-muotoisen tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2021 julkistaneet listayhtiöt julkistivat ne myös pdf-muodossa. Vain osassa yhtiöiden pdf-muotoisista tilinpäätöksistä ja toimintakertomuksista kävi ilmi, että ne on julkistettu vapaaehtoisesti.

Arvopaperimarkkinalain 7 luvun 5 §:n mukaisen julkistamisvaatimuksen täyttää vain ESEF-muotoinen tilinpäätös ja toimintakertomus, eikä niitä tule siis julkistaa ainoastaan vapaaehtoisessa pdf-muodossa. Julkistetusta pdf-muotoisesta tilinpäätöksestä tulisi käydä ilmi kysymyksessä olevan vapaaehtoinen julkistus, ja että se ei täytä arvopaperimarkkinalain 7 luvun 5 §:n vaatimuksia. Menettelytapaa koskeva suositus sisältyy myös ESMAn manuaaliin (Guidance 1.0.2).¹⁰

Listayhtiöt julkistivat vuotta 2021 koskevan ESEF- ja pdf-muotoisen tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yhtä aikaa samalla pörssitiedotteella. Päivitetty ESMAn manuaali ottaa kantaa myös niihin tilanteisiin, joissa pdf-muotoisten dokumenttien julkistaminen voisi perustelluista syistä tapahtua ennen ESEF-muotoa (Guidance 1.0.2.a). Jos pdf-muotoisen tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen julkistaminen tapahtuu pörssitiedotteella, myös nämä asiakirjat tallentuvat kansalliseen tiedotevarastoon (OAM).

Yhtiöt tekivät erilaisia valintoja sen suhteen, julkistivatko ne tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen pelkästään xHTML-muodossa vai olivatko tilinpäätös ja toimintakertomus xHTML-muodossa osa suurempaa vuosikertomuskokonaisuutta. Joillakin yhtiöillä oli virheellisesti pelkästään tilinpäätös xHTML-muodossa, ja hallituksen toimintakertomus saattoi olla erillinen pdf-dokumentti. Finanssivalvonta muistuttaa, että ESEF-sääntely koskee sekä tilinpäätöstä että toimintakertomusta, eli molempien dokumenttien tulee olla samassa xHTML-tiedostossa. xHTML:n laajempi sisältö on myös mahdollinen. XBRL-merkintävaatimus koskee kuitenkin vain IFRS-konsernitilinpäätöstä.

Arvopaperimarkkinalain 10 luvun 3 § velvoittaa asettamaan ESEF-tilinpäätöksen saataville liikkeeseenlaskijan verkkopalveluun. Finanssivalvonta havaitsi tämän vaatimuksen noudattamisessa muutamia poikkeamia. Yhtiöitä pyydetään kiinnittämään huomiota vaatimuksen noudattamiseen.

Finanssivalvonta muistuttaa, että julkistettuja ESEF-tietoja ei voi jälkikäteen muuttaa. Muutoksia ESEF-tilinpäätökseen voidaan tehdä vain julkistamalla tilinpäätös uudelleen. Sallittua ei siis ole esimerkiksi muuttaa julkistetun ESEF-tilinpäätöksen XBRL-merkintöjä yhtiön omassa verkkopalvelussa.

⁹ ESMAn ESEF Reporting Manualiin vuodelle 2022 on lisätty kappaleeseen 4.1 (Guidance 4.1.1) ohjeita tilanteesta, jossa pelkkä erillisyyhtiön tilinpäätös voi myös olla pakattuna zip-muotoon.

¹⁰ ESMAn ESEF Reporting Manualiin vuodelle 2022 on lisätty Guidance 1.0.2, joka sisältää tarkempaa ohjeistusta muiden kuin ESEF-muotoisten eli käytännössä pdf-muotoisten tilinpäätösten julkistamisesta.

Suurin osa ESEF-raportteista käytti zip-tiedoston nimessä LEI-tunnusta. ESMAn manuaali sallii sekä LEI-tunnuksen että yhtiön nimen tai sen lyhenteen käytön. LEI-tunnuksen käytöstä ei siis tällä hetkellä ole sitovaa sääntelyä. Finanssivalvonta kuitenkin suosittaa LEI-tunnuksen käyttöä.

Yhtiöt vastaavat raportoidun tiedon laadusta

Eurooppalaisten yhtiöiden ESEF-raportteja ja niihin liittyviä havaintoja on nähtävillä XBRL Internationalin ylläpitämässä [tietopalvelussa](#). XBRL International on julkistanut myös aiheeseen liittyvän [blogisarjan](#). Useiden eurooppalaisten listayhtiöiden vuoden 2021 ESEF-tiedostoissa oli laatuongelmia, jotka voivat vaikeuttaa XBRL-muotoisen tiedon hyödynnettävyyttä.

Finanssivalvonta havaitsi joidenkin yhtiöiden ESEF-tilinpäätöksissä virheitä, jotka estivät kokonaan konekielisen tiedon lukemisen tai katselun viewer-ohjelmistoilla. Finanssivalvonta on kehottanut näitä yhtiöitä korjaamaan ja julkistamaan ESEF-tiedoston uudelleen.

Finanssivalvonta ei suorita ESEF-tilinpäätöksen konekieliselle osuudelle (xHTML/iXBRL) suunnitelman mukaista valvontaa, vaan reagoi tarvittaessa jälkikäteen markkinoilla mahdollisesti esiin nouseviin merkittäviin virheisiin ESEF-tiedostoissa. Suomessa myöskään kansallinen tiedotevarasto (OAM) Nasdaq Helsinki ei suorita ESEF-tiedostoille validointeja.

Finanssivalvonta korostaa, että yhtiöt ovat vastuussa raportoimansa tiedon laadusta ja käytettävyydestä.

ESEF-muotoisen tilinpäätöksen varmennus

ESEF-tilinpäätöksen konekielisen kerroksen (XBRL-merkit) tilintarkastuksesta tai varmentamisesta ei ole säädetty Suomessa. Vaikka Suomessa ei ole varmennusvelvollisuutta, yhtiö voi hankkia sille varmennuksen vapaaehtoisesti. Suomen Tilintarkastajat ry on antanut [suosituksen listayhtiön ESEF-tilinpäätöksen varmentamisesta](#).

Arvopaperimarkkinalain 7 luvun 8 § 4 momentissa on 1.1.2021 voimaan tullut [säännös](#) liikkeeseenlaskijan velvollisuudesta julkistaa ESEF-tilinpäätöstä¹¹ koskeva tilintarkastajan lausunto. Säännöksen mukaan, jos liikkeeseenlaskijan tilintarkastaja on varmentanut tai tilintarkastanut komission teknisen sääntelystandardin mukaisesti laaditun tilinpäätöksen, tilintarkastajan on ilmoitettava lausunnossaan, missä laajuudessa varmennus tai tilintarkastus on suoritettu. Tilintarkastajan lausunto on liitettävä kyseiseen tilinpäätökseen.

Noin 100 yhtiötä reilusta 140:sta julkisti vaatimuksen mukaisesti varmennusraportin. ESEF-tilinpäätöksistä annetut varmennusraportit olivat erillisiä raportteja, eivätkä ne esimerkiksi olleet osa tilintarkastuskertomusta. Vajaa 10 yhtiötä kertoi hankkineensa ESEF-varmennuksen, mutta eivät kuitenkaan julkistaneet kyseistä raporttia kuten säännös edellyttää.

Noin 40 yhtiön ESEF-tilinpäätökseen ei ollut hankittu varmennusta tai tilintarkastusta. Arvopaperimarkkinalain 7 luvun 8 § 5 momentin mukaan, jos liikkeeseenlaskijan tilintarkastaja ei ole varmentanut tai tilintarkastanut komission teknisen sääntelystandardin mukaisesti laadittua tilinpäätöstä, liikkeeseenlaskijan on ilmoitettava tästä kyseisessä tilinpäätöksessä. Vain alle 10 yhtiötä ilmoitti varmennuksen puuttumisesta säännöksen edellyttämällä tavalla ESEF-tilinpäätöksessä.

¹¹ Arvopaperimarkkinalain 7 luvun 5 §:ssä ESEF-tilinpäätöksestä käytetään termiä komission teknisen sääntelystandardin mukaisesti laadittu tilinpäätös.

ESEF-sääntely itsessään ei ota kantaa ESEF-varmennusraportin paikkaan. Suomessa yleisimmäksi käytännöksi on muodostunut, että sekä tilintarkastuskertomus että erillinen ESEF-varmennusraportti ovat samassa XHTML-muotoisessa dokumentissa, jossa myös tilinpäätös ja toimintakertomus ovat. Kyseinen toimintatapa on edelleen mahdollinen, samoin kuin se, että tilintarkastuskertomus ja ESEF-varmennusraportti eivät ole tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sisältävän XHTML-tiedoston sisällä, vaan ne on liitetty erillisenä tiedostona pörssitiedotteeseen.

Finanssivalvonnalta yhteydenottoja yhtiöihin

Finanssivalvonta on ollut yhteydessä useisiin yhtiöihin, joiden kohdalla se on havainnut puutteita ESEF-muotoisen tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sekä tilintarkastajan varmennusraportin julkistamisessa. Osa yhtiöistä on yhteydenoton jälkeen julkistanut ESEF-tiedoston uudelleen, jos esimerkiksi alun perin julkistetun tiedoston konekielisen tiedon lukeminen tai katselu viewer-ohjelmistoilla ei ollut mahdollista tai XHTML/zip-tiedosto oli puutteellinen. Suurimmassa osassa yhteydenottoja yhtiöitä kehoitettiin otamaan huomioon sääntelyn vaatimukset seuraavan raportoinnin yhteydessä.

ESMAN päivitetystä manuaalissa uutta ohjeistusta

Tilinpäätöksen liitetietojen XBRL-merkintä block-merkinnöin on pakollista 1.1.2022 tai sen jälkeen alkavilta tilikausilta. Päivitetty ESMAN manuaali sisältää muun muassa uutta ohjeistusta ja esimerkkejä block-taggingista (kappale 1.9). Block-tagging-ohjeistuksen keskeisin sisältö liittyy tilanteeseen, jossa raportoituun liitetietoon soveltuisi yksi tai useampi taksonomian elementti. Silloin manuaalin ohjeistuksen mukaan XBRL-merkinnässä olisi hyvä käyttää kaikkia eri tarkkuustason (granularity) elementtejä (multi-tag), joilla on kyseinen tilinpäätösisältö (accounting meaning).

Manuaali sisältää uutta ohjeistusta myös kieliversioista (Guidance 1.1.2) ja edellä jo mainitusta muiden kuin ESEF-muotoisten tilinpäätösten julkistamisesta (Guidance 1.0.2). Kieliversioiden osalta ESMAN manuaali¹² suosittaa, että muu kuin virallinen kieliversio¹³ sisältäisi merkinnän "non-official version" ja/tai "translation". Tämä koskee sekä ESEF- että pdf-muotoista tilinpäätöstä ja toimintakertomusta.

Vuoden 2022 tilinpäätöstä raportoitaessa yhtiöt voivat käyttää vuoden [2021 taksonomiaa](#) tai myöhemmin tänä vuonna julkistettavaa 2022 taksonomiaa¹⁴. Katso [Final Report on the draft RTS 2022](#).

Lisätietoja antavat:

Riitta Pelkonen, IFRS-tilinpäätösasiantuntija, riitta.pelkonen(at)finanssivalvonta.fi
Minna Toiviainen, markkinavalvoja, minna.toiviainen(at)finanssivalvonta.fi
Riikka Kantola, raportointiasiantuntija, riikka.kantola(at)finanssivalvonta.fi

¹² Guidance 1.1.2 AFRs presented in more than one language, b-kohta vapaaehtoisille kieliversiolle kuten Suomessa

¹³ Suomessa viralliset kieliversiot ovat suomi tai ruotsi (AML 10 luku 4 §).

¹⁴ Final report on ESEF draft RTS page 6: In order to minimise the burden for preparers, this amendment to the RTS on ESEF is mandatorily applicable for financial years beginning on or after 1 January 2023. Early application is allowed. Therefore, it is expected that for annual financial reports including financial statements beginning on or after 1 January 2022, issuers will be allowed to use either the 2021 ESEF taxonomy or the 2022 ESEF taxonomy introduced by this draft RTS.

SaaS-pilvipalveluiden tilinpäätöskäsittelyä analysoitava huolella

Finanssivalvonta julkaisi 8.11.2021 Markkinat-tiedotteessaan 1/2021 [artikkelin](#) IFRS IC:n agendapäätöksen pilvipalveluihin liittyvistä menoista¹⁵. Artikkelissa selostettiin huhtikuussa 2021 julkaistun [agendapäätöksen](#) sisältöä pilvipalveluiden konfigurointi- ja räätälöintimenojen käsittelystä tilinpäätöksessä (Configuration of Customisation Costs in a Cloud Computing Arrangement). IFRS IC oli julkaissut jo aiemmin maaliskuussa 2019 ensimmäisen pilvipalveluihin liittyvän [agendapäätöksen](#) (Customer's Right to Receive Access to the Supplier's Software Hosted in the Cloud).

[Aiempi agendapäätös](#) vuodelta 2019 ohjeisti, kuinka asiakas kirjaa asiakkaan sopimuksen perusteella suorittamansa maksut, jotka ovat korvausta pääsystä käyttämään ohjelmistoa (right to receive access) tietyn ajanjakson aikana. Agendapäätöksen mukaan sopimukset, jotka eivät täytä IFRS 16:n vuokrasopimuksen tai IAS 38:n aineettoman hyödykkeen määritelmää, ovat palvelusopimuksia. Ohjelmistosopimusten oikeanlaisen tilinpäätöskäsittelyn varmistamiseksi on pilvipalvelusopimusten IFRS 16:n mukaisen vuokrasopimuksen ja IAS 38:n mukaisen aineettoman hyödykkeen kriteerit ja tunnusmerkit arvioitava huolella. Esimerkiksi ERP-järjestelmien pilvisiirtymiä arvioidaan vuoden 2019 agendapäätöksen perusteella.

Agendapäätöksillä usein selvennetään, kuinka IFRS-standardeja sovelletaan tietyissä tilanteissa. IFRS-standardeja on sovellettava agendapäätösten mukaisesti mahdollisimman pian niiden julkistamisen jälkeen, huomioiden riittävä valmistautumisaika. Agendapäätösten aiheuttamia muutoksia yhtiöiden tilinpäätöksissä käsitellään useimmiten IAS 8:n¹⁶ mukaisena tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden muutoksena (takautuva soveltaminen).

Agendapäätösten soveltamisen vaikutuksista annettu toistaiseksi niukasti tietoa

Kahden julkaistun agendapäätöksen perusteella yhtiöt voivat joutua muuttamaan tilinpäätöksen laatimisperiaatteitaan agendapäätösten mukaisiksi. Tämä voi tarkoittaa joissain tapauksissa palveluista maksettavien maksujen kirjaamista heti tai ennakkomaksun jaksotuksen kautta kuluksi aiemman taseen aineettomien hyödykkeiden sijaan. Muutoksilla saattaa käynnissä olevassa pilvisiirtymässä olla olennaistakin merkitystä yhtiöiden tilinpäätöksille.

Finanssivalvonta kävi läpi 30 listayhtiön vuoden 2021 tilinpäätöksen sen osalta, mitä yhtiöt kertoivat SaaS-palveluista liittyen kyseisiin agendapäätöksiin.

Noin kolmanneksesta yhtiöiden tilinpäätöksiä kävi selvästi ilmi, oliko vuoden 2021 agendapäätöksellä, joka koskee konfigurointi- ja räätälöintimenoja, vaikutusta yhtiön tilinpäätöksiin. Näistä yhtiöistä suurin osa kertoi, että agendapäätöksellä ei ollut merkittävää vaikutusta tilinpäätökseen. Euromääräisiä tietoja ei useinkaan annettu. Muutama otoksen 30 yhtiöstä katsoi asian olevan niin olennainen tilinpäätöksen kannalta, että ne esittivät euromääräisiä vaikutuksia tuloslaskelmaan ja taseeseen.

Vuoden 2019 agendapäätökseen oli viittauksia vain harvassa tilinpäätöksessä. Läpikäydyn aineiston pohjalta ei ollut havaittavissa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden muutoksena raportoituja olennaisia euromääräisiä muutoksia, jotka olisivat aiheutuneet 2019 agendapäätöksestä.

Niiden yhtiöiden osalta, jotka eivät maininneet mitään agendapäätösten soveltamisesta, jää avoimeksi, eikö asia ole ollut ajankohtainen tai onko asia ollut epäolennainen. Finanssivalvonta kiinnittää huomiota

¹⁵ SaaS - Software as a Service.

¹⁶ IAS 8 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, kirjanpidollisten arvioiden muutokset ja virheet, ks. IAS 8.19-27 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden muutosten toteuttaminen.

siihen, että jos agendapäätösten soveltamisen seurauksena tilinpäätöksen laatimisperiaatteen muutoksen vaikutus on olennainen, on muutoksesta tarpeen esittää riittävän laajat liitetiedot. Hyvänä esitystapana voidaan pitää esim. matriisimuotoista täsmäytyslaskelmaa, josta näkyy muutosten vaikutukset tilinpäätöksen eri eriin ja koko tilinpäätökseen, sekä tilanne ennen ja jälkeen muutoksen. Lisäksi Finanssivalvonta pitää tärkeänä, että agendapäätösten soveltamisesta laaditaan vaikutusanalyysi, joka myös dokumentoidaan.

Yhtiöille keskeisten ERP-järjestelmien pilvisiirtymät vasta käynnistymässä

Laajamittainen pilvipalveluihin siirtyminen on yhtiöissä vasta alkuvaiheissa, ja Finanssivalvonta arvioi, että suurimerkityksellisemmät siirtymät jatkossa liittyvät kokonaisten ERP-järjestelmien vaihtamiseen pilvipalveluiksi. Näihin saattaa liittyä sopimusteknisiä muutoksia, joilla voi olla olennaistakin merkitystä yhtiöiden taseessa olevien aineettomien omaisuuksien arvoihin. Sekä uusien että vaihtosopimusten osalta on aina arvioitava tarpeeksi tarkalla tasolla ohjelmistolisenssien mahdollinen IAS 38:n tai IFRS 16:n kriteerien täytyminen. IAS 38:n kriteereitä arvioitaessa kriittiseksi kohdaksi voi muodostua ohjelmistoon kohdistuvan määräysvallan määrittely. Jos IAS 38:n mukaiset aineettoman hyödykkeen tai IFRS 16:n mukaiset vuokrasopimuksen tunnusmerkit ei täyty sopimuksessa, on kyseessä palvelusopimus.

Finanssivalvonta seuraa pilvisiirtymän vaikutusta yhtiöiden raportointiin ja tulee yhtiökohtaisessa valvonnassaan tarvittaessa pyytämään yhtiöiltä analyysiä agendapäätösten noudattamisesta.

Lisätietoja antavat

Riitta Pelkonen, IFRS-tilinpäätösasiantuntija, riitta.pelkonen(at)finanssivalvonta.fi
Sirkku Palmuaro, johtava IFRS-tilinpäätösasiantuntija, sirkku.palmuaro(at)finanssivalvonta.fi

Listayhtiötilaisuudet joulukuussa 2022

Listayhtiöiden taloudellisen raportoinnin infotilaisuus järjestetään 1.12.2022 ja 8.12.2022 aamupäivällä. Tilaisuudet järjestetään Suomen Pankin tiloissa osoitteessa Rauhankatu 19.

Kutsut listayhtiötilaisuuteen lähetetään sähköisesti lähempänä tilaisuuden ajankohtaa listayhtiöiden talousjohtajille sekä muille sidosryhmien edustajille. Listayhtiöiden talousjohtajille lähetettävät kutsut koskevat kahta henkilöä, joten taloudellisesta raportoinnista tai listayhtiön tiedonantovelvollisuudesta vastaavia henkilöitä kehoitetaan olemaan yhteydessä talousjohtajiin tilaisuuden ilmoittautumislinkin saamiseksi.

Listayhtiötilaisuuden aiheina ovat ajankohtaiset IFRS-standardeihin ja kestävyysraportointiin sekä listayhtiöiden tiedottamiseen ja sisäpiiritiedon hallintaan liittyvät asiat.

Lisätietoja antaa

Nina Oker-Blom, IFRS-tilinpäätösasiantuntija, nina.oker-blom(at)finanssivalvonta.fi

Ajankohtaista ESMasta

ESMAN Trends, Risks and Vulnerabilities (TRV) -[raportti](#) on julkaistu 1.9.2022.

ESMA on 21.7.2022 julkistanut kansallisten valvojen esitetarkastusta koskevan [raportin](#). Vertaisarvioinnissa tarkasteltiin arvopapereiden listalleottoesitteiden arviointia ja hyväksyntää koskevia valvojen menettelytapoja.

ESMA on 7.7.2022 julkistanut [tiedotteen](#) Venäjän Ukrainaan kohdistuvaan hyökkäykseen liittyvien EU-pakotteiden vaikutuksista esitevalvontaan.